

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΔΙΣΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Έτος Θ' 837

Ιδιοκτήτης—Διευθυντής

Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΑΝΣ

Πέμπτη 3 Μαΐου 1932

ΤΟ ΠΑΣΧΑ ΤΩΝ ΚΛΕΦΤΩΝ

Συνέχεια εκ του προηγουμένου

—Σήμερα, χωρίς άλλο, θα τους κάνω έκδοτο τους άντ'αχριστούς!... Νά... , θα χτυπήθ'ω με τούς Τούρκους και θα τούς ματώσω με σά γρά... Κυτάτα... 'Αλλά κι' εσείς θα ματωθούμε... Θα χυθεί αίμα κι' από μ'ας... Νά τ'ο μνημά του!

Και λέγοντας αυτά τα λόγια, έβγαλε το μαχαίρι κι' έκανε κομματάκια κομματάκια τ'ο μαντικό κόκκαλο κι' είπε με θυμό, γεμάτον παράπονο:

—'Ακούς εκεί ή Θεσσαλία και τ'α Τζουμέρκα με την Άρτα να γένουν ελληνικό και τ'α Γιάννινα να μείνουν τουρκικά! 'Α αυτό τ'ο άδικο δέν ύποφέρεται. Εδώχως πού σήμερα...

Και καταπίνοντας την τελευταία λέξη ής; δμιλίας του, σηκώθηκε.

Κοντά σ' αυτόν σηκώθηκε κι' εμείς οι άλλοι, κι' ο καθένας άρχισε τ'α συμμαζώνη τ'α πράγματά του.

Σ' αυτό άπάνω άκούστηκε ποδοβολήσι κι' εσ από τούς σκοπούς μας μ' έναν χωρικό Προσβολίτη μνηκαν σ'ο λημέρι μας και ζύγωσαν τόν Καπιτάνο.

—Τι τρέχ' ;

—Ρωτήσαμε ο ένας τόν άλλο.

—Τούρκοι έρχονται κατ' άπάνω μας...

—Πούθες ;

—'Από τ'ο Μέσσοβο...

—'Ο Αλλάϊ-μπεης άτός του.

—Είπε πολλοί τ'α σκυλιά ;

—Καμιά πεντακοσαριά...

—Καλά τήν έχομε... 'Ο σκοτώσω με γουρνομάτες σήμερα με τόν σωρό.

Σέ λίγο ήρθαν κι' άλλοι δυόσκοποι και σέ λίγο άκόμα, άλλοι δυό, κι' όλοι μ'ας έφεραν τήν ίδια πληροφορία, ότι πολλοί στρατός έρχονται κατ' άπάνω μας.

—Τι θα κάνωμε ; (Ρώτησε ο Δαγ κάδας τόν Καπιτάνο) θα μείνωμε εδώ ή θα τραβηχτούμε τόν άνήφορο ;

—Τι λές ; ('Απολογήθηκε ο Καπιτάνος με θυμό). Νά τραβηχτούμε τόν άνήφορο ; Τέτοια επίσημη ήμέρα ν' άφήσωμε τόν πόλεμο ; Χαρά σ'ο χριστιανό, μωρέ παιδιά μου, πού θα σκοτωθ'ή σήμερα, πούναί άνοιχτές όλες οι θύρες τού Παραδείσου !

Και λέγοντας αυτά, μ'ας τοποθέτησε όλους σέ σχήμα τόξου κι' αυτός, σάν πάντα, σιάθηκε πίσω από τ'ο κέντρο και περίμενε ν' άρχίσουν οι Τούρκοι πρώτοι τ'ο ντουφέκι.

Σέ λίγο άναψε ο πόλεμος. Τ'α πουλιά έπαψαν τ'α τραγούδια τους και ξεπετούσαν τρομαγμένα.

Εγώ είμουν δίπλα σ'όν Καπιτάνο.

Κάθε ντουφέκι κλέφτικο έστρωνε κάτω κι' έναν Τούρκο. 'Ο Καπιτάνος δέν είχε άδειάσει, άκόμα τ'ο ντουφέκι του και προσπαθούσε νά διακρίνη κάποιον, πού ζητούσε ανάμεσα σ'ούς Τούρκους.

—Γιατί, Καπιτάνέ μου, (τοβέλκα) δέν ντουφεκίζεις ;

—Ποιός νά σκοτώσω ; (Μου άπολογήθηκε άδραχτε). Αύτονού ; Ατίτ'ο σκυλλόλογι ; Αποδομαι τ'ο γουόκι μου... Περιμένω ν' άεμετήση

τ'ο σκυλί ο 'Αλλάϊ μπεης καβάλλα σ'τ' άγόρι του. 'Αν είχα νά τούς κάνω έννενηντα όχ'ω, ή έννενηντα έννιά, δέν θα μ' έμελλε καθόλου τί θα σκότωνα, αλλά πρόκειται νά τούς κάνω έκδοτό... Εξέρ' τί θα π'ή έκδοτό ; Αύτός, πού θα γένη έκδοτός, πρέπει νά ναι επίσημος μάγας, πασιά !

'Ο πόλεμος εξακολουθούσε με λύσσα... Οι Τούρκοι θραζόνταν άπό τ'α μολύβιά μας και προσπαθούσαν νά ύποχωρήσουν, αλλά δέν τούς άφινε ο 'Αλλάϊ μπεης με τ'ες φωνές του άπό πίσω.

—'Ας βγ'ή μιά σιγμή στήν όψη ; (είπε με μεγάλη άνυπομονησία ο Καπιτάνος). 'Ας ξεκαμπίση μιά σιγμή μονάχα ο μουρτάτης ; 'Εκατόν δέκα θα τούς έκανα, άπό τήν σιγμή, πού άρχισε ο πόλεμος !

Κ' ύστερα άπό λίγη ώρα ο Καπιτάνος μ'ας είπε ;

—Πάψτε τ'ο ντουφέκι και κρυφτήτε...

'Η διαταγή τού Καπιτάνου ξεκίνησε δεξιά κι' άριστερά κι' έφτασε κι' άπό τήν μιά μεριά κι' άπό τήν άλλη σ'όν τελευταίο άκριατό. Τ'ο ντουφέκι έπαψε κι' οι Τούρκοι νόμισαν, ότι πακίσαμε τόν άνήφορο, άνάμεσα τ'α πεύκα, τ'ες όρνες και τ'α έλατα, κι' άρχισαν ν' άνεβαίνουν κατ' άπάνω μας.

—Μήν ντουφεκίζω κανείς, άν δέν ντουφεκίσω εγώ πρώτος !

Ξαναδιάταξε ο Καπιτάνος.

—'Αμα πάψαμε τ'ο ντουφέκι, οι Τούρκοι πήραν καρδιά, και βγήκαν όλοι σ'ο φανερό, αλαλούοντας άπό τήν χαρά τους και προχωρώντας τόν άνήφορο, χωρίς τόν 'Αλλάϊ-μπεη.

—Διάβολε ! (φώναξε στενοχωρημένος ο Καπιτάνος). Δέ θα ξεμυτίση αυτό τ'ο σκυλί ;

Δέν είχε άποσώσει τόν λόγον του και ξεπετάχθηκαν πίσω άπό μιά κοντοραχούλλα καμιά δεκαριά κοβαλλάρηδες. 'Ανάμεσα σ' αυτούς ξεχώριζε ο 'Αλλάϊ-μπεης άπό τ'ο άλογο του τ' άράπικο, πού ρίχονταν και πηδοθες σάν ζαρκάδι. Τ'ο ντουφέκι τού Καπιτάνου κάπνισε και στή σιγμή άκολούθησαν ο βρόντος και τ'ο πέσιμο τού 'Αλλάϊ-μπεη άπό τ' άλογο.

—Τους έκανα έκδοτό, όρ'ε παιδιά ! Σήμερα είμαι πολύ μεγαλειότερος άπό πρίν !

Φώναξε με άρρητη χαρά ο Καπιτάνος και κρεμώντας τ'ο ντουφέκι σ'όν ώμο, έβγαλε τ'ο σπαθί του και τράβηξε άμπρός.

Τόν άκολουθήσαμε όλοι, πηγαίνοντας πίσω άπό τ'α δέντρα, ή άπό μεγάλες πέτρες, κι' ο πόλεμος ξανάχισε φοβερός.

Τ'α μολύβια σουρίζαν γύρω μας, σάν φωτε, σ'α φέδια, κι' οι Τούρκοι προχωρούσαν κατ' άπάνω μας σάν σκυλιά λυσισάγκα. Τότε ο Καπιτάνος

νός ξεφύμασε άπό τόν ώμο τ'ο ντουφέκι του κι' άρχισε νά πολεμά μ' εμάς στήν πρώτη γραμμή, φωνάζοντας κάθε φορά, πού σκότωνα Τούρκο.

—'Εκατόν ένας... έκδοτόν δυό... έκδοτόν τρεις... έκδοτόν τέσσερες... έκδοτόν πέν...

Δέν πρόφτασε νά τελειώσει τ'ο πέντε και έπεσε καταγής.

'Από τόν πολόν τόν χαλασμό οι Τούρκοι τσάκισαν τόν ματήφορο, χωρίς νά γνωρίζουν τί μεγάλο κακό μ'ας είχαν κάνει, άφίνοντας όλους τούς σκοτωμένους τους καταγής κι' αυτόν άκόμα τ'ο 'Αλλάϊ μπεη, τόν άρχηγό τους, άλλ' έμεις δέν είχαμε πλειά θάρρος νά τούς κυνηγήσαμε, και τριγυρίζαμε όλοι τόν Καπιτάνό μας.

Είταν σιωπηλός και δέν έλεγε τίποτε, έφ'ο τ'ο όίμα έτρεχε άπό τ'ο στήθος του ποτάμι. Περιφέρνε τ'α μάτια του σ' όλους, άναζητώντας κ'α ποιόν. Κατάλαβε πως έζητούσε έμένα και τόν ζύγωσα με δακρυμένα μάτια.

—Εδώ είμαι Καπιτάνέ μου.

—Σέ θέλω ; (Μου είπε κομπιαστά). Πάρ' τ'ο σπαθί μου... έσύρνε τ'ο ριπί άπό τ'ο σπάχι μου και κάνα άκόμα ; ; χαράκις κοντά σ'ές άλλες. 'Η πρώτη νά ναι π'ολύ βαθούλη και πλειότερο πλατιά άπό τ'ες άλλες... Είναι τ'ο μνημά τού 'Αλλάϊ-μπεη... Είναι ή έκδοτός ή και πρέπει νά ξεχωρίση άπό τ'ες άλλες...

Στήν σιγμήν έκανα κατ'α πως μου είπε και τ'όδωκα τ'ο σπαθί. Τ'ο κύτταξε με λυπόθυμη χαρά και μου είπε :

—'Εχε τήν εύχή μου !

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ Κ. ΔΗΜ. Α. ΖΟΥΤΟΥ ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΛΕΣΧΗΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

'Αλλά εί αι, λοιπόν, τ'όσον μεγάλη ή σηκασία τού συνελευσθέντος έργου, διά νά γίνη ο έόσον λαμπρό, σημερινός πανηγυρισμός, διά νά λεχθούν τόσα εγκώμια, διά νά άκουσθούν τόσοι ύμνοι, τόσοι έπαινοι, τόσοι διθυράμβοι και διά νά διαδηλωθ'ή τ'όσον πολλός θαυμασμός π'ός τόν τοπικόν μας 'Ηπειρωτικόν πατριωτισμόν ; —Μαγίστην !

Διότι δέν πρόκειται περί άπλής κατασκευής μιάς β'ολκοδομής. Πρόκειται, ώ, μ'ας, είπεν ο σεβαστός μας Πρόεδρος κ. Ματσόπουλος, περί ά νοικοδομήσεως έός Ναού. Τού 'Ηπειρωτικού μας Ναού εις τήν φιλόξενον πόλιν τού Πειραιώς. Είς τήν πόλιν, τήν όποιαν ήγαπήσαμεν και λατρεύομεν, ως δευτέραν μας πατρίδα. Και εις τόν Ναόν μας αυτόν, προσερχόμενοι με εύλάβειαν, θα άκούωμεν με κατάνυξιν τ'ο Εύαγγέλιον τής 'Ηπειρωτικής μας 'Ιστορίας και τής πλουσιωτάτης 'Ηπειρωτικής Διογραφίας καί τ'α βουλευόμεθα, ως

'Υστερα, γυρίζοντας σ' όλους τούς άλλους τούς είπε κι' αυτόν :

—'Εχετε κι' εσείς τήν εύχή μου! Σχωράτέ με κι' ο Θεός νά σ'ας σωρέσ'... 'Από τ'ο χρηματικόπώχον άπάνω μου τ'ο μισόνάτ'ο μοιραστήτε εσείς, σάν άδέφφια και τ' άλλο τ'ο μισό νά τ'ο δώσετε σ'α μεναστήρια και στήν όρφάνια...

Και λέγοντας αυτά τ'α λόγια σ'αυτοροκοπήθηκε κι' έκλεισε τ'α μάτια του, σάν νά άποκοιμήθηκε και μ'ας άφηκε ζώη !

Τόν ξαπλώσαμε άμέσως κατ'α ήλιού, τού σταυρώσαμε τ'α χέρια κι' ένώ οι μισοί άρχισαν νά τόν μοιρολογούν με μαύρα δάκρυα, οι άλλοι οι μισοί άνειγαν με τ'α σπαθιά τους τ'ο μνημά, κι' άπάνω σέ μιάν όζα άποθέσαμε μέσα τ'ο τελευταίο λεοντάρι τού Πίντου, μ' όλα του τ' άρματα, στήσαμε έναν Σταυρό, άπάνω σ'ο ταφοπέφαλο, ρίξαμε άπό τρία ντουφέκια ο καθένας και πήραμε τόν άνήφορο, κλείνοντας και κομμάτι τήν λύπη... Κι' ένώ ήμεις άνεβαίναμε τ'α κράκoura τού Πίντου, όρνια και κοράκια κατέβαιναν τρεχάτα άπό τ'α κορφοβούνια νά φάν τ'α τούρκικα κουφάρια.

'Υστερα άπό δύο μήνες τ'α νέα έλληνοτουρκικά σύνορα, πού χάραξε ή εθνοπαΐκη 'Επιτροπή πέρασαν σ'ή μέση σ'ο μνημά τού Καπιτάνου μας, και τ'ο χώρισαν τ'ο μισό κατ'α τ'α ποδάκια, σ'ο έλληνικό και τ'ο μισό κατ'α τ'ο κεφάλι, σ'ο τουρκικό.

Αιών'α ή μνήμη τού τελευταίου Κλέφτη τού Πίντου !

Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΑΝΣ

εις τ'ας 'Εκκλησίας και τήν 'Αγοράν τής άρχαιότητος και τ'ο Forum τών Ρωμαίων διά τ'ας ύποθέσεις τού χωριού μας, τής 'Επαρχίας μας, τής 'Ηπείρου μας. Θα συνερχώμεθα, θα συσκεπτόμεθα διά κάθε ζήτημα τού τόπου μας και θα συναποφασίζωμεν, ως 'Απειρώται, έντός 'Ηπειρωτικής άτμοσφαιρας δ, τι ώφέλιμον και εξυπηρετητικόν γιά τήν γλυκαία μας Πατρίδα.

'Η άνέγερσις τού 'Ηπειρωτικού μας Ναού μαρτυρεί, ότι οι 'Ηπειρώται, εάν είμεθα ήναγκασμένοι νά ήμπατριζώμεθα, δέν λησμονούμεν τήν πατρίδα μας. Τ'ο παλιό δημοτικό τραγούδι μας λέει :

«Τ'α έρημα τ'α Ξίνα νά άνόψουν νά

[αούθν
φύγουν τ'α παλληκάρια και λησμονούν
[ν' άρθούν»

'Αλλ' ή 'Ηπειρωτική όρσις τής παροικίας μας και ή ίδρυσις τού 'Ηπειρωτικού μας τούτου Σπιτιού διακηρύσσει, ότι ύπάρχουν και Ξίνα φη

Διερικτῆς Δολ. 3

Εὐτυχισμένοι, διότι ζῶμεν εἰς τὴν

— Ἄγαπῆται φίλοι ! (3 φωνῶν δῆσαν
κ. Παπαναστασίου). Ὁ προκείμενος
νῦν (ὁ ΒαντίλλεσπεριΒαντίλλου) οἷσας
ληθινὸν ἄνδρα (εἰς ὅς) μετὰ ἐλπίδα
ος, μετὰ ἐλπίδα ὀνισσιν καὶ δι' ἐλπίδα καὶ
ν Ἀνδρ., τὸν δὲ πῶς ἐλπίδα νῦν καὶ
ση. Ἰσως ἴσως πῶς ἀπολύσει, ἀλ
π τὲ δὲν τοῦ ἀπείλπει τοῦ θύρου, π
δὲν ὑπὲρ μοιραῖατος, διότι δὲν ἔ
ρμινε πρὸς ἀνδρὴν Μοῖραν τοῦ γὰρ
τῶν χώρων τὸν προσηγορῶν (δηλ. δι
δὲν τὸν τὴν κατὰ τὸν αἰ. γ. γ. ρ. ε
π. α. ν. δ. αἰ. δ. ὅσον εἰς τὴν ὑπὲρ
αὐτῶν ὅλον τοῦ πῶς, τοῦ ὅτου, εἰ ε
σας τοῦ, καὶ εἰ δύνανται ψυχὴ καὶ σω
τικῆς ? ? (δηλ. πρὸς καταστροφὴν

ΣΥΝΕΛΗΦΘΗ δὲ ταῦθα ὑπὸ τοῦ ἀ-
ποστολῆ· ἁλ. κ. Γρεβενίτη ὁ Τσεχο-
αβάνος Φραγκίσκος Σέελερ, καταδιωχόμενος

Γ. ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ